

FYLKESMANNEN I ROGALAND

Miljøvern avdelingen

Saksbehandler: Johan Tore Rødland
Telefon: 51568938

Vår ref.: 2011/5825
Arkivnr.: 461.3

Deres ref:
Vår dato: 03.08.2011

Fonn Egersund AS, Eigersund kommune - Kontrollrapport

Rapport nr.: 2010.015.I.FMRO

Type kontroll: Inspeksjon

Informasjon om virksomheten:

Navn på virksomhet: Fonn Egersund AS	Organisasjonsnr (bedrift): 974 100 290
Postadresse: Lindøyveien 92, 4370 Egersund	Besøksadresse: Lindøyveien 92, 4370 Egersund
Utslippstillatelse: 06.05.09 (Tillatelsesnr.2009.063.T)	Bransjenr. (NACE-kode): 10.202 – Frysing av fisk, fiskefileter, skalldyr og bløtdyr.
Risikoklasse: 3	Kommune/kommunenr.: Egersund/1101
Kontrolldato: 24.06.11	Tidsrom for forrige kontroll: 02.10.07

Tilstede under kontrollen:

Fra virksomheten: Tore Torgersen (driftsleder) Morten Garpestad	Fra Fylkesmannen: Johan Tore Rødland (Kontrollør) Ørjan C. Simonsen (Deltaker)
---	--

Rapportens innhold

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen.

Hovedtema for kontrollen var:

- Utslipp til vann
- Håndtering av farlig avfall
- Avfall fra skip
- Andre krav fastsatt i utslippstillatelsen

Resultater fra kontrollen

Fylkesmannen avdekket 1 avvik under kontrollen:

Avvik 1: Virksomheten mangler plan for mottak av avfall fra skip.

I tillegg har Fylkesmannen følgende 2 anmerkninger:

Anmerkning 1: Rutinene for prøvetaking sikrer ikke representative blandeprøver.

Anmerkning 2: Virksomheten kunne ikke framvise kopi av utfylte deklarasjonsskjema.

Oppfølging etter kontrollen

Fylkesmannen ber Fonn Egersund AS, **innen 31. oktober 2011**, å redegjøre for sin oppfølging av avviket som ble gitt etter kontrollen.

Vi ber Fonn Egersund AS innen samme dato å redegjøre for sin oppfølging av anmerkningene.

Rapport godkjent :

Marit Sundsvik Bendixen
ass.fylkesmiljøvernsjef

Johan Tore Rødland
senioringeniør

Bakgrunn

Fonn Egersund AS har utslippstillatelse fra Fylkesmannen datert 06.05.09. Virksomheten omfattes av IPPC-direktivets kategori *Behandling og bearbeiding med sikte på framstilling av næringsmidler av animalske råstoffer, med en kapasitet til produksjon på over 75 tonn per dag*, og er i utslippstillatelsen gitt risikoklasse 3.

Fylkesmannen har tidligere mottatt flere klager på utslipp til havnebassenget fra Fonn Egersund AS, men har ikke mottatt nye klager etter at ny tillatelse trådte i kraft.

Fylkesmannen følger normalt opp virksomheter som har fått ny eller endret utslippstillatelse ved å gjennomføre en kontroll når bedriften har hatt rimelig tid til å vise at den etterlever vilkårene i tillatelsen. Virksomheter i risikoklasse 3 skal ha periodisk kontroll hvert 3-4 år. Fylkesmannen gjennomførte sist kontroll ved Fonn Egersund AS 02.10.07, og denne kontrollen inngår dermed i Fylkesmannen sine periodiske kontroller.

Definisjoner

Avvik: Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner).

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik

Regelverk

De viktigste HMS-kravene for bransjen virksomheten tilhører er sammenstilt og ligger tilgjengelig på internett, www.regelhjelp.no.

Hjemlene for de avvik som gis etter denne kontrollen ligger i følgende regelverk:

- *Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*, av 13. mars 1981, med senere endringer.
- *Forskrift ombegrensning av forurensning (forurensningsforskriften)*, av 1.6.2004, med senere endringer.
- *Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)*, av 6.11.1976, med senere endringer.
- *Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)*, av 1.6.2004, med senere endringer.
- *Forskrift om gjenvinning og begrensning av avfall (avfallsforskriften)*, av 1.6.2004, med senere endringer.
- *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)*, av 6.12.1996, med senere endringer.
- *Utslippstillatelse* av 06.05.09

Rapporten omhandler eventuelle avvik og anmerkninger som er konstatert under kontrollen og som ligger innenfor Fylkesmannens forvaltningsområde. Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av bedriftens miljøarbeid eller miljøstatus.

Resultater fra kontrollen

Avvik

Avvik 1: Virksomheten mangler plan for mottak av avfall fra skip.

Avvik fra: *Forurensningsforskriften §§ 20-5 og 20-6*

Kommentarer:

I henhold til forurensningsforskriften § 20-5 skal ”havneansvarlig [...] ut fra behovet for levering, sørge for etablering og drift av mottaksordninger for avfall og lasterester fra skip i havnen”. Som avfall fra skip regnes ”enhver form for avfall, herunder kloakk og andre rester enn lasterester som oppstår mens et skip er i drift”, jf § 20-3.

Fonn Egersund AS er havneansvarlig for kaianlegget på bedriftens område. Både fiskebåter og mindre fryseskip anløper bedriftens kaianlegg. Eksport av frosne fiskeprodukter til land utenfor Europa skjer via kommunal havn på Kaupanes, som er tilrettelagt for containerskip.

Bedriften hadde ikke utarbeidet en skriftlig plan for mottak og håndtering av skipsavfall for skip som anløper bedriften.

Virksomheten opplyste under kontrollen at den likevel tok i mot næringsavfall fra skip. Avfallet ble dels blandet med virksomhetens eget avfall og dels transportert videre til havnevesenets containere for mottak av skipsavfall. I sistnevnte tilfelle ble havnevesenet kontaktet for å få oppgitt kode til avlåste containere. Transport av avfallet til havnevesenets mottaksanlegg ble dels utført av skipets mannskap og dels av ansatte ved Fonn Egersund AS.

Virksomheten signerte på utfylte avfallsskjema ved leveranser av avfall dersom skipet framla slike, men hadde ingen form for loggføring av leveransene. Virksomheten etterspurte heller ikke avfallsskjema dersom ikke båten selv framla dette. Det ble opplyst at større fiskebåter normalt hadde rutiner for utfylling av avfallsskjema, mens mindre båter leverte avfallet uten å fylle ut avfallsskjema.

Fonn Egersund AS var behjelpelig med å kontakte Eigersund havn sin samarbeidspartner Veidekke Gjenvinning Rogaland AS dersom skipet hadde behov for å levere farlig avfall, men hadde ikke et system for mellomlagring av farlig avfall fra skip.

Forurensningsforskriften § 20-5 slår fast at havneansvarlig plikter å ha en ordning for mottak av avfall og lasterester fra skip. Mottaksordningen skal være tilstrekkelig. Den havneansvarlige har ikke anledning til å reservere seg mot å ta imot en eller flere typer avfall.

Kravene til hva en avfallsplanen skal inneholde er for øvrig beskrevet i Vedlegg 1 til forurensningsforskriften kapittel 20. Fonn Egersund AS fikk under kontrollen også utlevert utskift av Klima- og forurensningsdirektoratets kommentarer til forurensningsforskriften kapittel 20, samt informasjonsark fra Norsas: *Levering og deklarerer av farlig avfall fra skip.*

Oppfølging av avviket:

Avviket lukkes når Fonn Egersund AS oversender dokumentasjon på at bedriften har etablert en mottaksordning for skipsavfall samt en skriftlig avfallsplan for sin private havn.

Forskriften åpner for at avfallsplaner kan utarbeides i samarbeid mellom berørte havner, under forutsetning av at tilgangen til mottaksanlegg spesifiseres for den enkelte havn.

En eventuell skriftlig avtale mellom Eigersund havnevesen og private havneiere i Eigersund havn må sikre at mottaksordningene er tilstrekkelige til å dekke et normalt behov for levering i havnen uten at skipene forsinkes unødige, jf. Forurensningsforskriften § 20-1.

Anmerkninger

Anmerkning 1: Rutinene for prøvetaking sikrer ikke representative blandeprøver.

Fonn Eigersund AS skal ta ut 6 døgnblandeprøver av avløpsvann fra renseanlegget per år, og analysere disse for parametrene fett, suspendert stoff og BOF₅, jf. utslippstillatelsen punkt 3.1. Målinger og beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp, jf. punkt 11.1.

Virksomheten har montert en kran på utløpsrøret fra renseanlegget (bilde 1) for å ta prøver av avløpsvannet. Prøvene tas i dag som enkle stikkprøver, og metodikken er dermed ikke i henhold til tillatelsen.

Bilde 1: Utløpsrør fra renseanlegget med tappekran.

Virksomheten hadde tatt ut prøver i henhold til prøvefrekvens i måleprogram og fått disse analysert ved akkreditert laboratorium. Resultatet av prøvene viste normale konsentrasjonsnivåer for utslipp av organisk materiale, men en stikkprøve sikrer ikke at uttaket er representativt for døgnproduksjonen.

Anmerkning 2: Virksomheten kunne ikke framvise kopi av utfylte deklarasjonsskjema.

Fonn Eigersund AS har levert og deklart spillolje, oljefilter og batterier i 2010. Fylkesmannen har ved søk i nasjonal database for farlig avfall, Norbas, verifisert de innleverte mengder av spillolje og oljefiltre.

Fylkesmannen ba under kontrollen virksomheten om å ettersende kopier av deklarasjonsskjemaer med tanke på kontrollere om alle *-merkede felter i skjemaene var korrekt utfylt. Disse ble lovet ettersendt, men tross 2 påminnelser per e-post har vi per dags dato ikke mottatt dokumentene.

Vi legger derfor til grunn at virksomheten ikke har et oversiktlig system for arkivering av sin kopi av deklarasjonsskjemaene, og ber virksomheten i sin tilbakemelding på kontrollrapporten om å redegjøre for sine arkiveringsrutiner.

Andre forhold

Generelt inntrykk

Virksomhetens anlegg framsto rent og ryddig selv om årets høysesong nylig var avsluttet. Internkontrollsystemet var oppdatert, inkludert risikovurdering, system for avviksbehandling og rutiner for levering av farlig avfall. Vedrørende gjeldende måleprogram vises til anmerkning 1 ovenfor.

Tiltak mot utslipp til vann

Nytt renseanlegg etablert i 2009 ble dimensjonert til dobbel kapasitet av gjeldende krav i utslippstillatelsen. Anlegget har vist seg tilstrekkelig til å håndtere også ekstraordinære vannmengder av lossevann når dette ikke har latt seg lede i retur til båten. Det har dermed ikke forekommet akutte utslipp av fettholdig vann. Slam fra renseanlegget pumpes ut og leveres SJT Miljø AS minst en gang årlig.

Det har forekommet tilfeller der båtenes system for selvlossing ikke har vært helt tett. Dersom dette har medført fare for fettutslipp til sjø har lossing blitt stanset til lekkasjen er utbedret.

Fonn Egersund AS har utlevert informasjonsark fra Eigersund havnevesen til alle fiskebåter som leverer til anlegget, som viser grenselinje for tillatt spyling av råstofftanker.

Ny avløpsledning som leder avløpsvannet fra anlegget til ytre havnebasseng utenfor Lindøy ble etablert i 2009. Ledningen er inspisert, fotografert og videofilmet av dykker. Visuell dykkerinspeksjon av ledningen de 3 første år etter etablering er beskrevet i internkontrollsystemet.

Handlingsplan for 2011 omfatter utskifting av eldre dieseltank med kapasitet på 3000 liter med ny dobbeltbunnet tank av samme størrelse.

Mellomlagring av farlig avfall

Virksomheten har etablert innendørs mellomlager for farlig avfall, lysstoffrør og EE-avfall. Beholdere for de ulike typer farlig avfall var tydelig merket.

Produkter som f.eks vaskemidler var oversiktlig samlet i egen container adskilt fra mellomlager for avfall.